

FORPOLIS

INSTITUT PRO ROZVOJ SPOLEČENSTVÍ A SÍDEL

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

FAKULTA SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Fakulta sociálně ekonomická

OBSAH

Úvodní slovo	3
Historie vzniku	4
Vědecká rada	7
Organizační aktivity v roce 2023	8
Odborné aktivity v roce 2023	9
Financování v roce 2023	16
Výhled	17

ÚVODNÍ SLOVO

Milé čtenářky, milí čtenáři,

dostává se Vám do rukou první výroční zpráva **Institutu pro rozvoj společenství a sídel FORPOLIS**, který od roku 2018 krystalizoval v rámci Fakulty sociálně ekonomické Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Po čtyřech letech působnosti se v roce 2023 jeho forma upevnila, a **FORPOLIS** se tak stal fakultním výzkumným centrem.

FORPOLIS je především otevřenou diskusní platformou, jejímž cílem je propojovat a inspirovat všechny, které jakkoli zajímá problematika regionálního rozvoje v jeho nejširších souvislostech. Za tímto účelem se zabývá nejen výzkumnou činností, ale především sdílením znalostí, zkušeností, názorů a různých úhlů pohledu na témata související s kvalitou života v sídlech a s rozvojem společenství.

Děkujeme za přízeň a pevně věříme, že vám aktivity institutu **FORPOLIS** přijdou vhod a že se do nich zapojíte a výstupů výzkumného centra využijete i v následujících letech.

TOMÁŠ SÝKORA

VEDOUcí VÝZKUMNÉHO CENTRA

HISTORIE VZNIKU

Prvopočátky úvah o vzniku think-tanku, z nějž později vznikl **Institut pro rozvoj společenství a sídel FORPOLIS**, sahají do roku 2018.

Několik osob napříč sektory (akademici, konzultanti, úředníci, studenti) a z různých disciplín (regionální rozvoj, ekonomie, geografie, filosofie, sociální práce) pociťovalo potřebu vytvořit otevřený a bezpečný prostor pro odborné debaty a sdílení témat, která rezonují v oblasti rozvoje regionů, ale na jejichž prodiskutování není v běžném životaběhu dostatek času a prostoru.

Nějakou dobu probíhaly diskuse o zaměření a formě takové platformy. Nakonec se podoba institutu **FORPOLIS** ustálila na tom, že nevznikne samostatná právní entita, žádná komerční organizace, nýbrž “značka” zakotvená na fakultě a pod jejíž hlavičkou bude možné realizovat vše, na co není prostor v běžné výuce či v rámci poměrně svázaných výzkumných projektů.

Několik prvních úspěšných akcí realizovaných mezi lety 2019 a 2022 ukázalo, že zvolený model je tou správnou cestou.

FORPOLIS se stává výzkumným centrem FSE UJEP

V souladu se směrnicí děkana č. 5/2022, čl. 6, byl **FORPOLIS** přetransformován do výzkumného centra. Byl tak v roce 2023 jedním z pěti výzkumných center Fakulty sociálně ekonomické UJEP. Vedle institutu **FORPOLIS** to byly dále:

- Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku **IEEP**,
- Centrum behaviorálních studií **REGBES**,
- Institut kritického myšlení **IKM** a
- Institute for Water Diplomacy and Hydropolitics **RIVALIS**

Na konci roku řady výzkumných center rozšířila ještě **Sociální klinika**.

1. 12. 2022

v účinnost vstoupila směrnice děkana č. 5/2022, již oficiálně vzniklo výzkumné centrum **FORPOLIS - Institut pro rozvoj společností a sídel**

1. 2. 2023

děkan FSE UJEP Mgr. Ondřej Moc, Ph.D., v souladu s čl. 8 směrnice děkana č. 5/2022 jmenoval vedoucím výzkumného centra **FORPOLIS - Institut pro rozvoj společností a sídel** Ing. Tomáše Sýkoru, Ph.D.

30. 5. 2023

po předustavujícím jednání vědecké rady, které se konalo 8. 3. 2023, proběhlo první řádné jednání vědecké rady výzkumného centra **FORPOLIS - Institut pro rozvoj společností a sídel**

POZVÁNKA

na první řádné jednání vědecké rady
FORPOLIS Institut pro rozvoj společností a sídel

Forpolis
Instit pro rozvoj
společností a sídel

úterý 30.05.2023 od 15.00 hodin

FSE UJEP, Moskevská 54, VŠ klub, 4. patro vlevo

Návrh programu:

1. Zahájení
Ing. Sýkora
2. Jmenování členů vědecké rady děkanem FSE UJEP
dr. Moc
3. Publicita Forpolisu
Ing. Domín, Ing. Sýkora
4. Plán aktivit v oblasti komunikace a osvěty
doc. Koutský, Mgr. Nekolová
5. Plán aktivit v oblasti spolupráce a projektů
dr. Špaček, Mgr. Nováková
6. Plán aktivit v oblasti inovací témat a publikační činnosti
dr. Hlaváček, dr. Hruška, dr. Miškovský
7. Různé

Ing. Tomáš Sýkora
vedoucí výzkumného institutu Forpolis

VĚDECKÁ RADA

V souladu s čl. 9 směrnice děkana č. 5/2022 navrhl vedoucí výzkumného centra děkanovi členy vědecké rady, která je poradním orgánem vedoucího výzkumného centra. Členy se mohou stát zástupci odborné veřejnosti z řad zástupců soukromé sféry a veřejné (státní) správy. Při navrhování členů vědecké rady byly zohledněny odborné kompetence, zkušenosti, dosavadní spolupráce v rámci platformy před samotným vznikem výzkumného centra, ale také otevřenost, schopnost a ochota diskutovat a sdílet vlastní názory a zkušenosti. Respektováno bylo také genderové zastoupení členek a členů ve vědecké radě.

Vedle vedoucího výzkumného centra a vědecké rady byla také vytvořena pozice tajemníka institutu **FORPOLIS**. V průběhu roku s administrativními úkony významně vypomáhala také **Ing. Natálie Čermáková** a podporu poskytuje také **Mgr. et Mgr. Hana Galiová** z Centra výzkumu FSE UJEP.

VEDOUcí VÝZKUMNÉHO CENTRA

Ing. Tomáš Sýkora, Ph.D.

ČLENOVÉ VĚDECKÉ RADY

Ing. Martin Špaček, Ph.D. - zástupce vedoucího výzkumného centra

Ing. Petr Hlaváček, Ph.D.

Mgr. Vladan Hruška, Ph.D.

doc. RNDr. Jaroslav Koutský, Ph.D.

Mgr. Josef Miškovský, Ph.D.

Mgr. Gabriela Nekolová

Mgr. Hana Nováková

TAJEMNÍK FORPOLIS

Ing. Martin Domín

Forpolis

Zobrazit všechny fotky

Propagujte příspěvek a oslovte až o 747 lidí víc, když vydáte 159 Kč.

Propagovat příspěvek

Radek Bureš, Tereza Okurková a 7 dalším

To se mi líbí   Okomentovat   Sdílet

Napište komentář...

Komentáře přidáváte jako Tomáš Sýkora.

Forpolis
★ Oblíbené · 9. leden v 19:49 ·

...a pokud by někdo z našich studentů či absolventů **Fakulta sociálně ekonomická UJEP** chtěl pracovat v Praze a v oboru RRV, toto je nabíd dělaná

ORGANIZAČNÍ AKTIVITY V ROCE 2023

Kromě běžné administrativní agendy spojené s organizací akcí, které **FORPOLIS** realizoval, a se zajištěním interní komunikace v rámci vědecké rady, byly organizační aktivity zaměřeny zejména na financování činnosti institutu a na jeho vnější komunikaci.

V roce 2022 získala fakulta, mj. pro činnost institutu **FORPOLIS**, finanční dary od společnosti **Sev.en Group**, určený převážně na vzdělávací a vědecko-výzkumné aktivity, které byly v roce 2023 vypořádán a dárce byla předána podrobná zpráva o využití darů.

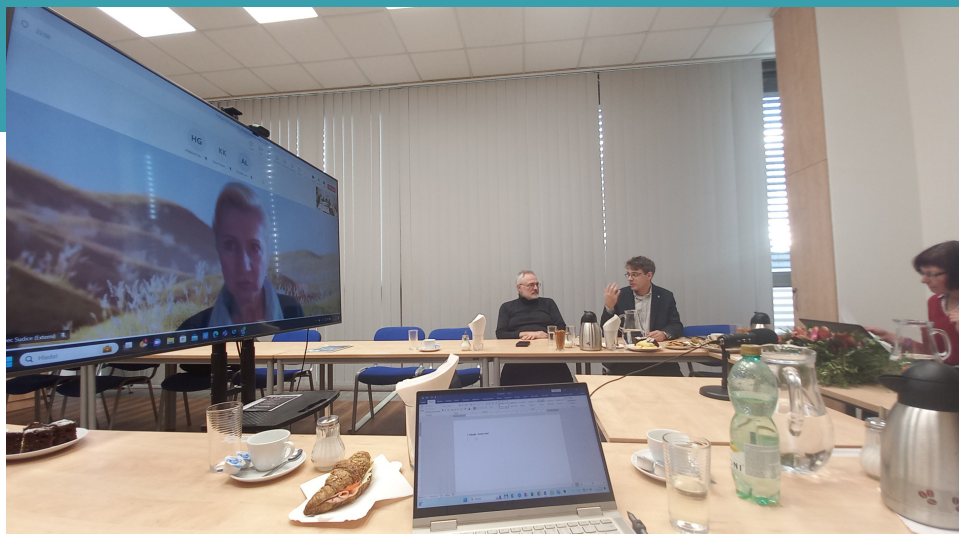
FORPOLIS má vlastní sekci na webových stránkách fakulty, kde jsou zveřejněny základní informace:

<https://www.fse.ujep.cz/cs/vyzkumna-centra/>

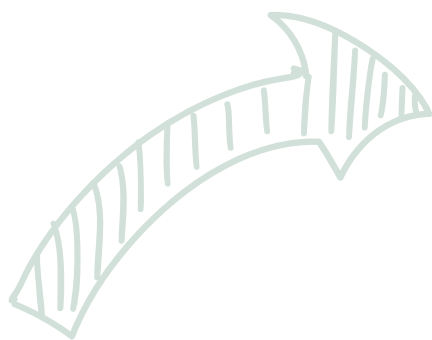
Vlastní webové stránky

<https://forpolis.ujep.cz/> jsou připraveny a jejich naplnění obsahem se předpokládá na počátku roku 2024.

Aktuality jsou průběžně zveřejňovány na [facebooku](#).

ODBORNÉ AKTIVITY V ROCE 2023

V roce 2023 proběhla pod hlavičkou institutu **FORPOLIS** řada různorodých akcí a byly realizovány aktivity zahrnující zejména:

- příspěvky na odborných konferencích s publikováním odborných příspěvků ve sbornících,
- zapojení do výuky formou natáčení studentského dokumentárního filmu,
- přednáška pro širokou laickou veřejnost,
- veřejné diskuse pro odbornou veřejnost a
- příprava výzkumného projektu.

Vzhledem k zaměření výzkumného centra **FORPOLIS** na témata související s rozvojem společenství a sídel byla škála řešených témat v roce 2023 velmi pestrá:

- komunitní rozvoj,
- strategické plánování rozvoje obcí,
- rekultivace transformujících se regionů,
- financování sociálních služeb,
- inovační strategie.

nerace	Regionální centra	Strukturálně postižené kraje	HSOÚ
doprava	doprava	vzdělávání	doprava
lávání	vzdělávání	životní prostředí	vzdělávání
nologie	životní prostředí	doprava	životní prostředí
otní středí	technologie	technologie	zdravotnictví
otnictví	ekonomika a zaměstnanost	ekonomika a zaměstnanost	technologie
ní služby	zdravotnictví	zdravotnictví	ekonomika a zaměstnanost
omika a tnanost	sociální služby	sociální služby	sociální služby
a a volný čas	kultura a volný čas	kultura a volný čas	kultura a volný čas

Publikační činnost a konferenční příspěvky

Vyhnánková, K. a Sýkora, T. (2023). [How to involve informal institutions into the process of local development of rural communities.](#) In Klímová, V., Žítek, V. eds. XXVI. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků. Brno: Masarykova univerzita. 393-400.

Matern, A., Špaček, M., Theuner, J., Knippschild, R. a Janáček, J. (2023). [Strategies for energy transition and regional development in European post-coal mining regions: Ústí Region, Czechia, and Lusatia, Germany.](#) Territory, Politics, Governance. 1-22

Domín, M., Holub, J., Sýkora, T. a Hlaváček, P. (2023). [Rekultivace jako příležitost pro zvýšení resilience transformujících se regionů.](#) In Klímová, V., Žítek, V. eds. XXVI. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků. Brno: Masarykova univerzita. 75-83.

Domín, M. (2023). [Konec horníků v Čechách.](#) Veřejná přednáška v rámci cyklu Piknik Nobel

Territory, Politics, Governance

Odborné diskuse a workshopy

Ačkoli problematika financování sociálních služeb může působit jako ryze legislativně-technické téma, má konkrétní dopady do oblasti rozvoje společenství a sídel. Z tohoto důvodu si odborná komunita a zástupci vědecké rady zvolili pro rok 2023 jako jedno z rezonujících témat právě tuto oblast.

Veřejná diskuse se setkala s velkým zájmem účastníků jak z řad poskytovatelů sociálních služeb, tak ze strany úředníků, odborníků na regionální rozvoj, ale také klientů sociálních služeb. S vlastním aktivním zájmem se zúčastnili také studenti a studentky, a to nejen z oboru sociální práce, ale i z programu ekonomie a management a regionální rozvoj a veřejná správa.

Kromě hlavního řečníka **Bc. Ladislava Marka** se do následné živé diskuse zapojili zástupci všech těchto skupin. Moderování se ujala **Mgr. Jana Hronová** z Chomutova.

Financování sociálních služeb

28. 11. 2023

hlavní řečník: **Bc. Ladislav Marek**

FORPOLIS Institut pro rozvoj společenství a sídel

Srdečně Vás zveme na **veřejnou diskusi** na téma **Financování sociálních služeb a jejich význam pro regionální rozvoj**

Program:

- 16.30 Zahájení akce
Hlavní řečník **Bc. Ladislav MAREK**,
výkonný ředitel ACoRD CZ, z. s., a konzultant SPF Group s.r.o.
- 17.00 Následná **diskuse s odborníky** a zájemci o dané téma
Moderátorka diskuse **Mgr. Jana Hronová**,
bývalá ředitelka sociálního centra "Kamínek"
v Chomutově, vedoucí organizační složky CENTRUM
KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ
- 17.30 Volná diskuse

**ÚTERÝ 28/11/2023
16.30 HODIN**

VŠ klub (4. patro)
Fakulta sociálně ekonomická UJEP
Moskevská 54, Ústí nad Labem

Odborné diskuse a workshopy

RIS ÚK představuje základní strategický dokument pro nastartování inovačního ekosystému kraje a rozvoj konkurenceschopnosti založené na znalostech. Díky její implementaci má docházet k efektivnímu financování aktivit, které mají vést ke zvýšení konkurenceschopnosti kraje, a to především posílením výzkumných a inovačních kapacit ve vytyčených perspektivních oblastech ekonomiky.

Hlavním bodem setkání byla diskuse k jejímu zaměření z ekonomického a regionálního pohledu i s ohledem na probíhající ekonomickou transformaci Ústeckého kraje. Akce byla určena primárně pro odbornou veřejnost, která se problematikou zabývá, a příležitost diskutovat na toto téma si nenechala ujít celá řada našich kolegů a kolegyně.

Aktualizace RIS3 Ústeckého kraje

5. 12. 2023

hlavní řečník: Ing. Zdeněk Hušek

FORPOLIS
Institut pro rozvoj
společensví a sídel

Srdečně Vás zveme na **odbornou diskusi k Aktualizaci regionální inovační strategie Ústeckého kraje**

Ing. Zdeněk Hušek
RIS3 manager pro
inovační ekosystém
Ústeckého kraje

**ÚTERÝ 5/12/2023
15.00 HODIN**

MO 223 (2. patro)
Fakulta sociálně ekonomická UJEP
Moskevská 54, Ústí nad Labem

*zajišťuje výzkumné centrum FORPOLIS

Projektová činnost

SPININ - Strategické plánování zohledňující neformální instituce jako nástroj pro rozvoj kvality života v obci

program: TAČR SIGMA, DC 2

rozpočet: 3,5 mil. Kč

termín realizace: 01/2024-12/2025

projektový partner: SMS-slужby, s. r. o.

řešitel: **Ing. Tomáš Sýkora, Ph.D.**

realizační tým: **Mgr. Kateřina Vyhnánková**

Ing. Martin Domín

RNDr. Marek Komárek

doc. Ing. Lenka Slavíková, Ph.D.

Pod hlavičkou výzkumného centra **FORPOLIS** předložil výzkumný tým FSE UJEP projektový záměr do programu SIGMA Technologické agentury ČR. Celková předložených projektů ve výzvě byla 10 %, z UJEP byly podpořeny dva projekty, projekt SPININ z dílny **FORPOLIS** byl jedním z nich. Bude realizován v letech 2024-2025 ve třech obcích, kde bude testován inovovaný přístup ke strategickému plánování místního rozvoje.

T A
Č R

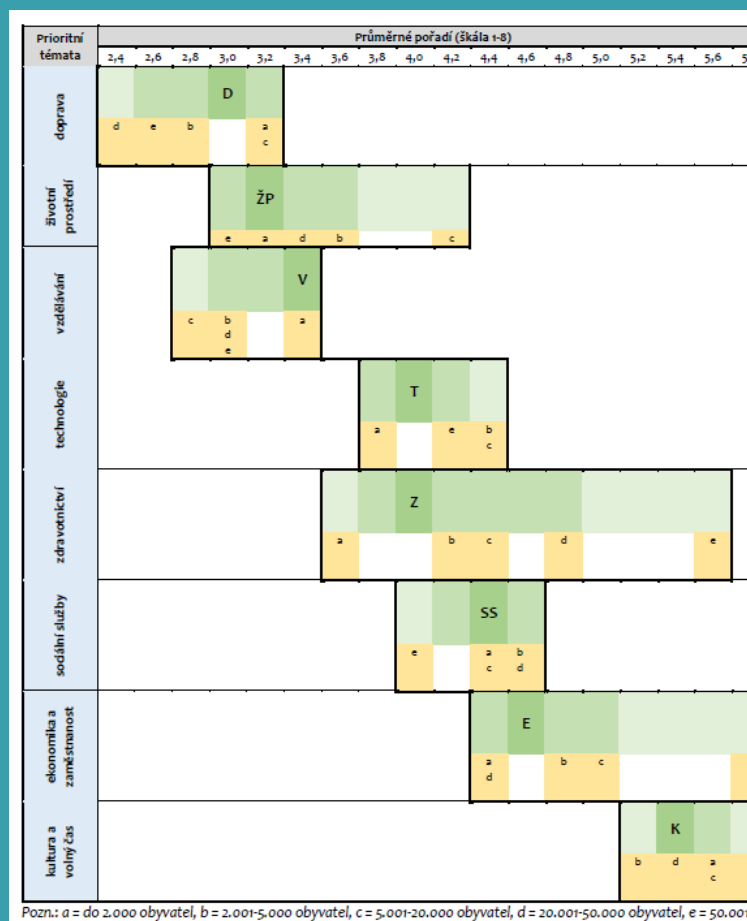
Projektová činnost

**Analýza potřeb měst a obcí ČR v kontextu
přípravy kohezní politiky 2028+**

objednatel: **Svaz měst a obcí ČR**
rozpočet: 329.330,54 Kč vč. DPH
termín realizace: 11-12/2023
projektový partner: SMS-slужby, s. r. o.

řešitel: **Ing. Tomáš Sýkora, Ph.D.**
realizační tým: **Ing. Jan Holub**
Ing. Petra Olšová, Ph.D.

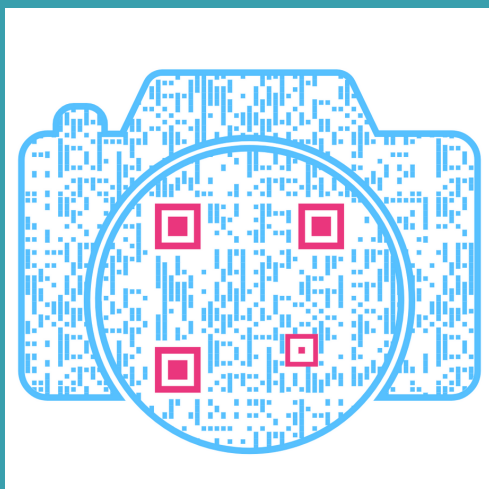
V rámci smluvního výzkumu Fakulty sociálně ekonomické UJEP byla výzkumným centrem **FORPOLIS** realizována Analýza potřeb měst a obcí ČR v kontextu přípravy kohezní politiky v programovém období po roce 2028. Předmětem výzkumu bylo obsáhlé dotazníkové šetření mezi členskou základnou SMO ČR a následná série fokusních skupin. Výsledkem je ucelený dokument sloužící Svazu měst a obcí ČR jako východisko pro vyjednávání podmínek pro tuzemské municipality u národních a evropských orgánů

Filmová tvorba jako inovace ve výuce

Volitelný kurz **Integrovaná regenerace měst**, vedený Ing. Tomášem Sýkorou, Ph.D., byl pojat kreativním způsobem. S podporou institutu **FORPOLIS** studenti natáčeli dokumentární film zaměřený na roli komunit v rozvoji sídel.

Film s názvem **Com.unity** se v jednadvaceti minutách zamýšlí nad stereotypem, zda sociální sítě skutečně narušují společenství a oddalují lidi od sebe navzájem, a ukazuje, jakou roli mají komunity při rozvoji společenství. V roli průvodce vystupuje ve filmu **Jan Plouhar** z Činoherního studia. Filmová premiéra proběhla 18. 5. 2023 a film byl veřejně uváděn později i během Filmového léta s UJEP či v rámci Kina Cevramok, který probíhá jako součást Dnů geografie na Přírodovědecké fakultě UJEP.

Com.unity

námět:

T. Sýkora

scénář:

D. Hevler, M. Neumann, M. Terč

režie:

D. Hevler, M. Neumann, T. Sýkora, K. Szinai

kamera:

R. Bureš, K. Szinai, M. Terč

střih:

K. Szinai

zvuk:

R. Bureš, T. Polák, K. Szinai, M. Terč

FINANCOVÁNÍ V ROCE 2023

Vzhledem k tomu, že **FORPOLIS** není samostatnou právní entitou, nedisponuje vlastním rozpočtem a jako takový je součástí Fakulty sociálně ekonomické UJEP. Proto bylo pro analytické účely zřízeno samostatné účetní středisko, prostřednictvím něž byly realizovány finanční operace spojené s aktivitami výzkumného centra **FORPOLIS**. Hlavními zdroji byl smluvní výzkum se **Svazem měst a obcí ČR** (viz str. 14) a finanční dary od **Sev.en Group**.

Fakulta sociálně ekonomická UJEP získala v roce 2022 od společnosti **Sev.en Commodities AG, odštěpný závod**, finanční dar ve výši 350.000 Kč na vzdělávací činnost. Z tohoto daru v roce 2023 byla část prostředků vyčerpána na aktivity **FORPOLIS**.

smlouva: 7COM-BCZ/2022
typ aktivit: vzdělávací činnost
výše čerpání pro FORPOLIS: **15.000 Kč**

Prostředky byly využity na pokrytí nákladů spojených s výukou formou studentského filmu *Com.unity* a na úhradu nákladů souvisejících s jeho premiérovým uvedením.

Fakulta sociálně ekonomická UJEP získala v roce 2023 od společnosti **Severní energetická a. s.** finanční dar ve výši 239.000 Kč na vědecko-výzkumnou činnost. Z tohoto daru byla část prostředků vyčerpána na aktivity **FORPOLIS**.

smlouva: SE/2023/67
typ aktivit: vědecko-výzkumná činnost
výše čerpání pro FORPOLIS: **10.400 Kč**

Prostředky byly využity na přípravu a realizaci odborné diskusní akce zaměřené na financování sociálních služeb a jejich význam pro regionální rozvoj.

2024 +

VÝHLED

Tematické zaměření je pestré, rozvoj společenství a sídel, který je předmětem zájmu institutu **FORPOLIS**, se dotýká mnoha socioekonomických oblastí života. Výzkumné centrum **FORPOLIS** se snaží a i nadále bude snažit tato témata pojímat novým způsobem a nabízet prostor různým názorům a pohledům na tuto širokou problematiku.

Vybraná klíčová témata pro následující roky:

- **budoucnost kohezní politiky s ohledem na rozvoj sídel po roce 2028,**
  - **umělá inteligence a její vliv na proměny výzkumu v oblasti regionálního rozvoje,**
  - **rozvoj spolupráce s místními akčními skupinami,**
  - **průmyslové dědictví a rozvoj industriálního turismu,**
  - **zadluženost a exekuce**
- a další

První rok fungování výzkumného centra **FORPOLIS** ukázal, že jeho zaměření a zvolený způsob činnosti odpovídá společenským požadavkům, potřebám akademické komunity, odborných kruhů i laické veřejnosti. Proto se předpokládá v roce 2024 a v letech následujících pokračování v nastaveném kurzu činnosti institutu **FORPOLIS**. Pokračovat budou odborná diskusní setkání jak pro široký okruh zájemců, tak debaty a workshopy v podobě konzultačních aktivit pro konkrétní účely tak, aby **FORPOLIS** i nadále přispíval k plnění třetí role univerzity.

Předpokládá se, že jednou z klíčových aktivit následujících dvou let bude realizace projektu **SPININ**.

Všechny výše uvedené aktivity budou mít dopad také do akademické publikační činnosti, ať už půjde o účast na vědeckých konferencích, tak o přípravu odborných článků. V této souvislosti může **FORPOLIS** přispět i k úspěšnému řešení bakalářských, diplomových a disertačních prací studentů UJEP.

FORPOLIS - Institut pro rozvoj společenství a sídel

Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 3554/1
400 96 Ústí nad Labem

IČ: 44555601
DIČ: CZ44555601

E-mail: info@forpolis.ujep.cz
Tel.: +420 475 284 611

Zpracoval: Tomáš Sýkora
24. 01. 2024

schválila vědecká rada 29. 01. 2024

